

instantní životy

dokument čerstvé krve
českých spisovatelů

Instantní životy

Kolektiv autorů pod vedením Reného Nekudy

Youngbooks
Praha 2013

© René Nekuda a kolektiv, 2013
© Youngbooks, 2013

Předmluva

„Hele, příští rok budeme v našem divadle dělat sezónu v duchu instantních životů,“ prohodila kdysi moje kamarádka z Divadla Puls a mně bylo jasné, že tahle věta ovlivní mnoho.

A ovlivnila více než padesát mých studentů z různých kurzů tvůrčího psaní na Literární akademii.

Celý rok jsme totiž společně pracovali na krátkých povídkách, které se tu více, tu méně dotýkají instantních životů. Zkoumali jsme ten záhadný pojem ze shora, ze spodu, z prostředka i z různých stran.

Vznikla tak další pestrobarevná sbírka textů, která navazuje na loňskou s názvem *Ti, kteří kradou mango*. Dohromady (a postupně) ožívá dokument českých začínajících autorů, ve kterém snad budeme pokračovat i v příštích letech.

Ale abych dostál instantnosti, pokusím se vám tento projekt představit v krátkých bodech:

- do konečné verze rukopisu se nakonec dostalo 22 autorů, od kterých si můžete přečíst 22 různých povídek

- publikované texty nejsou omezeny žádnou náladou (čili objevíte vtipné i velmi dramatické příběhy)
- věk autorů se pohybuje od 19 do 45 let
- všechny povídky měly předem stanovený rozsah 3 až 6 normostran
- nakonec se ukázalo, že téma „instantní životy“ je všude (zkoumání instantnosti v následujících příbězích je tedy velmi zajímavé a částečně i dobrodružné)

Mám převelikou radost, že dvacet dva statečných duší úspěšně bojovalo s prázdným papírem; že ho zaplnily svojí osobností, svým unikátním stylem a pohledem na život; že se nemají za co stydět a že určitě udělají radost, zabaví či donutí k přemýšlení spoustu lidí.

A kdo ví – třeba se některý příběh stane inspirací i pro divadelní scénář... Nechť se sbírce daří a ať se vám líbí, vážený čtenáři!

S velkým DÍKY za podporu začínajících spisovatelů,
René Nekuda

Rybník

Adam Váchal

Má rád strachy, běsů se bojí a po ránu stojí.

Děti na rybníce tupily nože bruslí. Ledovými puklami pronikal ke dnu jejich smích. Na balvanu pět stop pod nimi spočívalo ztuhlé tělo utopence. Seděl nehybně, dlaně na kolenou, vykoulené oči. Rty podobné pyskům sumce slepil mráz. Bez kabátce, šatů či prádla dřepěl tam s hlavou vzhůru a venku zatím začalo tát. Na popeleční středě už málo ledu v rybníce zbylo a paprsky poprvé zbloudily do hlubin. Zlato zmrzlých duhovek zablesklo se jak poklad za sirky. Bulvy nepohly se o píd'. Čekal bez vědomí, co by kamenem dohodil od břehu.

Na červené pondělí ploutve rozvířily bahno a ryby dostaly hlad. Hřbetem kapr zavadil o holou paži, pokrýval ji sliz. Slepence vlasů v řídkých trsech podléhaly vodním proudům, pijavice na špičce nosu hledala šťávu. Panenky ji těkavě pozorovaly. Ryba zalekla se jich, mrštně švihla ploutví, ale neunikla. Chňaply po ní dlouhé prsty a už ji rvaly do chřtánu. Špičaté zoubky trhaly šupiny až na maso. Ústa nasávala krev a jazyk chutnal oči. Byly podobné těm jeho, očím vasrmana.

Najedl se dosyta. Pařáty vypnul blány a zaplul do hlubin. Šmátral po břehu a švihal sebou vzteky, bral do rukou kameny, písek a zlostně vše odhazoval do tmy. Čelem ryl téměř v zemi, vykulená očiska třeštil každé jinam. Po chvíli si rval vlasy a vřeštil trhajíc kořeny leknínů. Ropuchu rozdrtil v dlani, a co zbylo, si prudce verval do tlamy. Pak náhle zastavil a bez hnutí se volně vznášel při dně. Naslouchal slabému hlasu. *„Než žabička vyskočí, košilečku namočím, než krkavec zakráká, sukničku si vymáchám, až raka vydra sežere, prádlo se mi vypere...“* Prackou hrábl do bláta, nahmatal kus porcelánu. Opatrně jej vytáhl ze špíny a upřel na něj zrak. *„Smáčím nohy u jezdu, do vody však nevlezu, studená je jako sníh a nesmím ležet v postelích...“* Pevně chytil hrneček do rukou a hnátama se odrazil ode dna.

Voda se za ním čerila. Doplavал zpět ke svému balvanu. Usedl na něj v podřepu. Hrníček svíral tak, aby nesklouzнул zdobený poklop. Tiskl si kus křehkého nádobí k hrudi, polštářky prstů čistil zbytky zeminy, které zakrývaly modré ornamenty. Nakonec k šálku sklonil hlavu a opřel o něj tvář. Schoulený poslouchal na dně nočního rybníka dětskou ukolébavku. *„Měsíček už svítí, spát šlo luční kvítí, zavři oči do rána, než kohout křídly zamává.“*

Probudil se v blátě. Mísilo se s kvetoucí vodou. Chvilí ještě nasával kalnou tekutinu do žáber, pak ale vylítl jak ryba, po které chňapne ruka. Počáteční rozruch uklidnil pohled na kus modrobílého štěstí. Prudce s ním zatřepal, zároveň však dával pozor, aby neodhalil hrdlo. *„Rozčešeme zlaté vlásy, chlapci pletou své pomlázky, já ti pletu dlouhý cop, za vajíčko dej slípce zob.“*

Dávil se. Bil do hrudníku pěstmi a snažil se z krku dostat, co v něm uvízlo. Nakonec se povedlo a spolu s kostí vyvrátil zbytek vnitřností a masa karase, kterého před chvílí spořádal. Sotva se vzpamatoval, vytřeštil oči do podvodní mlhy. Vynořil se z ní rybí ocas velikosti dospělého muže. Jak přelud se během mžiku ztratil z dohledu vasrmana. Tomu vystřelily pazoury k hlavě, vyškubl si trs vlasů. Tělo zachvátil nezakrotný třas a nohy se samy odrážely ode dna, aniž by věděly kam. Šílená grimasa zkřivila tvář. Popadl hrneček a zběsile plaval k rákosí. Tam zahrabal se do bláta a skřekem naříkal. Když zklidnil se mu tep, zatřásl svou hračkou. *„Nechod' mé dítě k vodě, matička dojde ke škodě, mělčiny v hloubku se mění, když matička na blízku není.“*

Do večera ležel přikrytý bahnem, pak se konečně odvážil vylézt a plaval k balvanu. Svůj poklad položil mezi kameny, aby se nepřevrátil. Poté odplul za po-

travou. Nenarazil na kapra, úhoře ani jesetera. Musel se spokojit s várkou pulců, co třepetali ocásky u břehu. Vysál je do jednoho a polknul bez kousnutí. Když se vracel zpět, u valounu spatřil monstrum. Z rozečkané tlamy vystrkovalo dlouhé vousky a šmátralo s nimi mezi oblázky. Zploštělý ocas bez jediné šupiny přecházel rovnou v nízkou hlavu. Otočila se k vasrmanovi. Nehýbal se, ležel při dně a vyčkával. Zíral na dvě slabá světla velikosti korálků, neviděla ho, byla slepá. Ploutev náhle o něco zavadila a to tlumeně cinklo. *„Listí padá ze stromů, dcerunko, už pojd' domů, hrát si půjdeš další den, teď tě čeká krásný...“* Hrníček se převrátil a vasrman si prokousl jazyk. Vzduchová bublina mířila k vodní hladině. Vejral na ní s rukou nataženou. Nemohl na ní dosáhnout. Nemohl k ní plavat. Sumce se bál.

Doplaval téměř až ke břehu. Nad hlavou mu plávaly vrbové lístky. Lehl si do písku a ryl v něm drápy. Kousal se do kůže a kopal na prázdno do vody. Namhatal škebli a ostrou hranou se jí řezal po tváři. Nakonec se schoulil do klubíčka a plakal. Malé bublinky plynu mu unikaly zpod zavřených víček. Tu mu k uším dolehla povědomá melodie. *„Než žabička vyskočí, košilečku namočím, než krkavec zakráká, sukničku si vymáchám, až raka vydra sežere, prádlo se mi vypere.“*

Dvojka je dobré číslo

Hana Zobačová

Ráda chodí pěšky, je to čas, který má jen pro sebe. Nemá ráda cesty bez cíle. Zatím na nich nesvedla srovnat účty s bezmocí.

Otevírám oči. Přejichod ze tmy do světla je rychlý. Je za dvě šest. Dvě minuty bezčasí jen pro mě. Tik. Tak.

Budík oněmí hned s první fackou. Teplo peřiny je minulost, šlapky studí o holou zem. Tisknu splachovací, otírám mokré ruce. Konvice píská, zavoní máta. Dva talíře obsadí dva rozpečené rohlíky. Na stole med, v pohybech chvat. Probudím Toma, obleču Toma, nakrmím Toma, umyju Toma, obuju Toma. Miluju Toma. Nahodím batoh na záda, vklouznu do bot, v dlani zahřeju klíč. Vyrážíme.

Na zastávce mi tramvaj číslo sedmnáct dost příjemný život. Sedmnáctka je dobré číslo. Tramvaj je nová, příliš nekvičí, příliš nevrže, není narvaná, u okna je místo, cestujících je málo, zastávky hlásí žena. Vše stojí při mně. Tom je spokojený, kouká ven, předhání se se ženou z amplionu, kdo bude první hlásit. Tom je vždy první. Vše je v pořádku.

„Tomanova, příští zastávka Venhudova. Budeme vystupovat,“ hlásí Tom.

„Ano Tomi, budeme vystupovat. Připrav se na to.“
Připravuju na to sebe.

„Chceš jít za pravou ruku, nebo za levou?“ Výběr ze dvou je nutný. Ani víc, ani míň. Jen dva. Dvojka je dobré číslo.

„Za levou.“

Tramvaj zprudka brzdí. Chytám Toma, nechytám sebe.

„Šebestová, proč ti bliká ucho? Uchem se nebliká. To se nedělá, ne ne. Sedí se na sedadle. Sedadlo je určené k sezení.“

„Spadla jsem, Tomíku, ale to je v pořádku. To se přece občas stane, ne? Že někdo spadne.“

„Jo, to jo, to se občas stane... Občas,“ převaluje Tom slovo na patře. „Občas. A proč se to občas stane?“

Paní učitelka Klára je nemocná, není tu a nebude celý týden. Tohle není v pořádku. Proč mi to nikdo neřekl. Klára má na mě přece číslo. Proč mi to, do prdele, nikdo neřekl! Včera, doma, před hodinou! Ne tady, ne teď. Tomovi se rozpadá celý svět. Mně se rozpadá celý svět. Klára. Tohle Tom nedá. Mluvím, i když vím, že bych mluvit neměla. Hladím, i když vím, že bych hladit neměla. Třesu se, i když vím, že bych především teď měla být klidná. Tomovi se úží dech,

stahují zorničky, zatínají pěsti, potí se, rudne. Oči se potáhly clonou a ta tam zůstane. Zůstane tak dlouho, dokud bude Tom v pekle. Chaos, smutek, zrada, nepochopení a bezmoc. Je nutné ji zkopat, poškrábat, ubít, pokousat, překřičet. Je nutné sebe ubít a překřičet.

Klienta v afektu povalte na břicho, přisedněte mu oblast kříže. Levou stranou tváře nalehněte na klientovu pravou tvář a stočte ji k podlaze, zamezíte tak klientovi v bouchání hlavou o zem. Pozor na klientovo zpětné házení hlavou, mohl by vám zlomit nos. Rukama chytěte klienta za lokty a položte je do výše jeho ramen, může tak hýbat rukama, ale ne-poškrábe vás. Nechytejte klienta za předloktí, snadno vás může kousnout. Kolena položte podél klientova těla, holeně přehoďte přes jeho lýtka, pozor je nutné mít nohy pod klientovými koleny. V opačném případě by vás mohl klient kopnout do zad a vyrazit vám dech. Vydržte dobu nezbytně nutnou ke zklidnění. V úchopu je možné se u klienta střídat. Jde-li vám o život, utečte.

Neutíkám. Zatím. Můj klient má dvacet kilo. Zatím.

Obsah

Předmluva	3
Rybník.....	5
Ohyzda	10
Kočky.....	18
Slaďouš	22
Japonci	27
V pyžamu	40
Život na prodej.....	46
V síti.....	51
Vážně!.....	57
Důvod se vždycky najde	69
Ticho	78
Nezapomeňte na cedulky	83
Kramář, kramář!.....	93
ANUKA	104
Pochůzky.....	117
Krátkometrážní	123
Zatímco si vítr hrál.....	131
Na stojáka.....	139
Můj brácha má prima bráchu	149
Vzpomínky na život.....	155
Láska v (ne)světě	163
Dvojka je dobré číslo	178

Instantní životy

Kolektiv autorů pod vedením Reného Nekudy

Vydalo nakladatelství Youngbooks
roku 2013 jako svou 13. publikaci
Odpovědný redaktor Lukáš Prchal
Obálka a grafická úprava Kuba Novák
Vydání první

© Youngbooks

Děkujeme za zakoupení knihy, doufáme, že se vám líbila. Pokud nám chcete cokoliv sdělit, napište nám na info@youngbooks.cz.

Tato sbírka povídek vznikla během kurzů tvůrčího psaní Reného Nekudy na Literární akademii.

ISBN 978-80-87772-36-2 MOBI

ISBN 978-80-87772-37-9 EPUB

ISBN 978-80-87772-38-6 PDF